

ISSN 1643-0980

nowiny szpitalne

Szpital: ul. Długa 1/2 • ul. Szamarzewskiego 82/84 • Hospicjum Palium – os. Rusa 55

Periodyk informacyjny dla Pracowników i Sympatyków Szpitala Klinicznego
Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

nr 4/2017
(79)XVII rok

październik – grudzień 2017

195-lecie działalności Szpitala

W dniu 1 stycznia 1823 roku – w środku zimy – nastąpiło uroczyste otwarcie naszego Szpitala. Początkowo nazywał się Instytutem dla Chorych w Poznaniu pod Zarządem Sióstr Miłosierdzia. Potocznie natomiast *Instytutem Sióstr Szarytek* czy *Szpitalem Przemienienia Pańskiego*. Z czasem – poprzez lata, w których był określany *Szpitalem im. Pawłowa* – stał się Szpitalem Kliniknym *Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego*.

• 3 października podczas inauguracji roku akademickiego z rąk JM Rektora, prof. Andrzeja Tykarskiego Złoty Laur Akademicki odebrała Pani Profesor Bożena Raszeja-Wanic (fot. Mirosław Baryga – zdjęcie powyżej). Z kolei nagrodę im. Władysława Biegańskiego, z rąk JM Rektora, odebrał dr hab. Szczepan Cofta (zdjęcie poniżej).

• W dniach 13 i 14 października na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się VII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Powikłania infekcyjne po transplantacji komórek krwiotwórczych”.

• W dniu 16 października przy ul. Długiej, w Sali seminaryjnej, odbyła się Rada Medyczna.

• W dniu 17 października przy ul. Długiej odbyły się ćwiczenia pt.: „Ewakuacja pacjentów i personelu Szpitala w przypadku powstania zagrożenia”.

• W dniach 19 i 20 października odbyło się XVI Forum Szpitali. Wydarzeniem towarzyszącym konferencji był coroczny Wieczór Świętego Łukasza, który odbył się w Auli Novej Akademii Muzycznej w Poznaniu.

• W dniu 26 października przy ul. Szamarskiego odbyło się zebranie Rady Społecznej (patrz zdjęcie).

• W dniu 8 listopada odbyła się konferencja pt.: „Sen w medycynie i sztuce. Konteksty kulturowe i cywilizacyjne”. Spotkanie miało miejsce w Salonie Adama Mickiewicza w Collegium Maius przy ul. Fredry 10 w Poznaniu. W przeddzień konferencji wydarzeniem towarzyszącym był spektakl „Macbeth” Giuseppe Verdiego w Teatrze Wielkim w Poznaniu.

• Dnia 13 listopada odbyło się spotkanie Rady Medycznej.

• Dnia 14 listopada, w dyżurce Oddziału A odbyło się pożegnalne spotkanie z odchodzącą na emeryturę Panią dr. Emilią Rozwadowską (zdjęcie powyżej).

• W dniu 24 listopada w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym przy ul. Przybyszewskiego miała miejsce uroczysta gala z okazji 25-lecia Wydziału Lekarskiego II.

• W dniach 30 listopada i 1 grudnia w Wydziale Nauk Społecznych UAM odbyła się konferencja pt.: „Fenomen rozmowy. Między humanistyką a medycyną”. Organizatorem konferencji był Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Centrum Badań im. Edyty Stein, Katedra Nauk Społecznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu oraz Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego w Poznaniu.

• W dniach 30 listopada – 2 grudnia odbyła się konferencja „Top Pulmonological Trends”, w której uczestniczyło ponad 800 lekarzy.

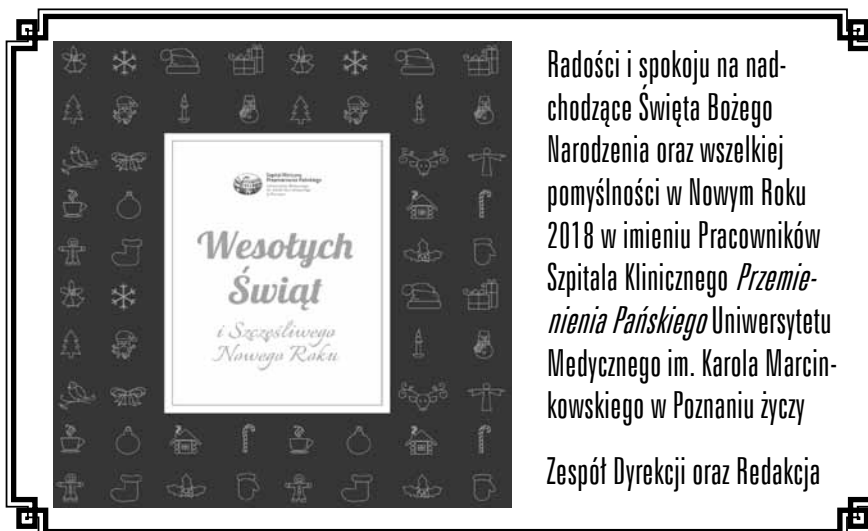
• W dniu 1 grudnia odbyła się VII Międzynarodowa Konferencja pt.: „Stopa cukrzycowa”.

• Dnia 4 grudnia w salce konferencyjnej Oddziału Okulistyki przy ul. Długiej odbyło się zebranie Komitetu Transfuzjologicznego.

• W dniu 18 grudnia odbyło się, ostatnie w tym roku, posiedzenie Rady Społecznej Szpitala.

• W dniu 18 grudnia odbyło się spotkanie przedświąteczne dla emerytowanych Pracowników naszego Szpitala.

Oprac. Bartosz Sobański

Wesołych Świąt
i Szczęśliwego Nowego Roku

Radości i spokoju na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku 2018 w imieniu Pracowników Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego* Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu życzy

Zespół Dyrekcji oraz Redakcja

OKIEM DYREKTORA NACZELNEGO SZPITALA

Nowy sprzęt dla Szpitala

Jan Talaga
Dyrektor Naczelny Szpitala

Koniec roku przyniósł pozytywne wiadomości dotyczące uzyskania przez Szpital dotacji z Ministerstwa Zdrowia na doposażenie Szpitala. To gwiazdkowy prezent dla pacjentów w postaci nowoczesnego sprzętu, który

w 2018 roku będzie mógł służyć na oddziałach i w pracowniach naszego Szpitala. Wśród aparatury, którą udało się pozyskać znajduje się angiograf dla Pracowni Hemodynamiki Serca oraz nowy fakoemulsyfikator dla Oddziału Okuli-

styki pozwalający na wykonywanie zabiegów usuwania zaćmy.

Ponadto dzięki otrzymanej dotacji wymieniony zostanie tomograf komputerowy zlokalizowany przy ul. Długiej, który z uwagi na wzmogłą eksploatację ulegał częstym awariom. Szpital zyska również: system do elektrofizjologii serca, echokardiografy, w tym echokardiograf 4 D, ultrasonograf, ramię „C”, sekwenator oraz głowicę epiaortalną. Zakupiony sprzęt wymieni ten już wysłużony, a także przyczyni się do podniesienia standardu świadczonych w naszym Szpitalu usług.

W oczekiwaniu na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia w imieniu całego Zespołu Dyrekcyjnego składam Państwu serdeczne życzenia radosnych i spokojnych, pełnych ciepła i nadziei Świąt oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzącym roku. ●

OKIEM NACZELNEGO LEKARZA SZPITALA

195 lat: Od Instytutu dla Chorych po Szpital Kliniczny

Szczepan Cofka
Naczelny Lekarz Szpitala

W dniu 1 stycznia 1823 roku – w środku zimy – nastąpiło uroczyste otwarcie naszego Szpitala. Początkowo nazywał się *Instytutem dla Chorych w Poznaniu pod Zarządem Sióstr Miłosierdzia*. Potocznie natomiast Instytutem Sióstr Szarytek czy Szpitalem *Przemienienia Pańskiego*.

Plac Bernardyński i szpital (1833)

Na temat tego wydarzenia brakuje szczegółowych informacji. Wiadomo, że przygotowaniem zajęły się nie tylko siostry wizytatorki zakonu dokonujące ustaleń z Naczelnym Prezesem Wielkiego Księstwa Poznańskiego oraz grupka sióstr przebywających – przez granicę – z Warszawy do Poznania, lecz także władze administracyjne państwowe pruskie, samorząd miejski oraz władze duchowne.

Grupka sześciu sióstr przybyła do Poznania na koszt rządu pruskiego zaledwie przed miesiącem i zamieszkała w przylegających do kościoła *Przemienienia Pańskiego* zabudowań klasztornych po klaryskach.

(dokończenie na str. 15)

XVI Forum Szpitali za nami

W dniach 19-20 października br. w Hotelu Novotel Poznań odbyło się już po raz XVI Forum Szpitali. Organizowane przez Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego UM w Poznaniu, Polską Unię Szpitali Klinicznych, Stowarzyszenie Bono Serviamus oraz Stowarzyszenia Dyrektorów Szpitali Klinicznych przedsięwzięcie po raz kolejny cieszyło się sporym zainteresowaniem środowisk zarządzających szpitalami z całej Polski.

Wśród prelegentów swoją obecnością zaszczylicili nas m.in. przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia oraz Narodowego Funduszu Zdrowia: Piotr Gryza – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia – architekt tzw. „sieci” szpitali, który podczas godzinnego wystąpienia objaśniał meandry koncepcji ryczału oraz mec. Agnieszka Pachciarz – Dyrektor Wielkopolskiego Oddziału NFZ, Jerzy Bójko – Z-ca Dyrektora Departamentu Budżetu i Analiz Ministerstwa Zdrowia.

Zagadnienia poruszane podczas Forum podzielone zostały na 6 sesji tematycznych: *Zdrowie w sieci – krajobraz systemu opieki zdrowotnej w nowej rzeczywistości prawnej, Szpital okiem Naczelnego Lekarza, Zarządzanie zasobami ludzkimi w szpitalu klinicznym, Szpital jako zdrowe środowisko dla pacjentów i pracowników, Inwestycje w szpitalu oraz ich finansowanie oraz Szpital w gąszczu zmian.*

Jak co roku nie zawiedli również dyrektorzy szpitali klinicznych z całej Polski zrzeszeni w ramach Polskiej Unii Szpitali Klinicznych. Swoje wystąpienia w panelu dot. zarządzania zasobami ludzkimi przedstawili: dr n. o zdr. inż. Jacek Kryś (Dyrektor SU nr 1 w Bydgoszczy), p. Eugeniusz Koncewoj (Prezes Zarządu UCZKiN WUM Sp. z o.o. Warszawa).

Pracownicy naszego Szpitala również, co cieszy, czynnie uczestniczyli w tym wydarzeniu, poruszając podczas swoich prezentacji bieżące problemy z różnych zakresów działalności Szpitala. Swoje wystąpienia wygłosili: dr n. med. Tomasz Ozorowski: *Klebsiella Pneumonia NDM – alertem dla polskich środowisk medycznych* oraz Szpitalny dress code – jak poprzez politykę ubrań możemy wpłynąć na zdrowie pacjentów; dr hab. prof. UM Paweł Bogdański: *Dobre praktyki żywienia w szpitalach*; dr hab. med. Szczepan Cofta: *Jakiego lekarza ma przygotować podczas studiów szpital kliniczny*, p. Agnieszka Seredyńska-Kowalik: *Kondycja szpitali klinicznych a ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego*

Na zdjęciu od lewej: Jan Talaga, Szczepan Cofta, Piotr Gryza – Podsekretarz Stanu Ministerstwa Zdrowia, mec. Agnieszka Pachciarz – Dyrektor WOW NFZ, Jakub Szulc – ekspert sektora ochrony zdrowia, Piotr Pobrotyń (USK Wrocław), Piotr Nowicki (SPSK1 Wrocław)

pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz p. Violetta Matecka: Zbudowanie systemu bezpieczeństwa pacjentów szpitalach a ustawa o jakości.

Wśród prezentacji pojawiły się również tematy wzbogacające Forum spoza kręgu finansowo-zarządczego. Niezmiernie interesująco sylwetkę oraz myśl dr Władysława Biegańskiego zaprezentowała dr n. med. Halina Bogusz. O tajemnicach hortiterapii we wspomaganiu leczenia szpitalnego z piękną chryząntemą w dłoni opowiedziała p. dr hab. Agnieszka Krzyżmińska z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Współczesne podejście do architektury szpitali zaprezentował zebrany dr inż. arch. Michał Grzymała-Kazłowski – Prezes Archimed Sp. z o.o., pod którego przewodnictwem zespół architektów stworzył koncepcję architektoniczną Centralnego Szpitala Klinicznego.

Podczas Forum nie zabrakło również paneli dyskusyjnych. Największym zainteresowaniem cieszył się panel dyskusyjny z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia oraz Narodowego Funduszu Zdrowia, a także panel poświęcony inwestycjom w ochronie zdrowia. O inwestycjach już zrealizowanych, bądź będących w trakcie realizacji opowiedzieli: dr Lesław Lennartowicz – Prezes Centrum Medycznego HCP w Poznaniu, Maciej Jędrzychowski – Pełnomocnik Rektora Uniwersytetu

Jagiellońskiego ds. inwestycji „Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie-Prokocimiu” oraz Maciej Sytek – Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego. Panel poprowadził Kanclerz Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego dr n. med. Rafał Staszewski wspólnie z dr n. med. Krystyną Mackiewicz – Dyrektorem Szpitala Klinicznego im. Heliadora Święcickiego w Poznaniu.

Forum Szpitali pierwszego dnia zakończył Walny Zjazd Polskiej Unii Szpitali Klinicznych, podczas którego nadana została godność Honorowego Członka PUSK – wieloletniemu Dyrektorowi SPSK nr 4 w Lublinie dr n. med. Marianowi Przylepie. Drugiego dnia konferencji odbyło się zebranie Stowarzyszenia Dyrektorów Szpitali Klinicznych pod przewodnictwem dr hab. n. med. Macieja Kowalczyka.

Mając nadzieję na równie owocne obrady Forum w przyszłym roku zapraszamy do zapoznania się z prezentacjami z XVI Forum Szpitali na stronie:

www.forumszpitali.pl

Agata Michalak

Jerzy Bójko, z-ca dyrektora Departamentu Budżetu, Finansów i Inwestycji Ministerstwa Zdrowia

Wieczór Świętego Łukasza 2017

Prof. Wiesław Bryl i prof. Stefan Grajek

dr Halina Bogusz

Od lewej: prof. Stefan Grajek, JM Rektor, prof. Andrzej Tykarski oraz Kanclerz, dr Rafał Staszewski

Część artystyczna Wieczoru

19 października 2017 r. Aula Nova Akademii Muzycznej w Poznaniu wypełniła się gośćmi uczestniczącymi w kolejnym już Wieczorze Świętego Łukasza. Po powitaniu zebranych przez gospodarza uroczystości, Dyrektora Jana Talagę, zaprezentowano bogaty program Wieczoru.

W tym roku powróciliśmy do tradycji wyjątkowych wykładów towarzyszących spotkaniom – prelekcję "O odpowiedzialności" wygłosił prof. dr hab. Stefan Grajek.

W programie znalazło się również wspomnienie o zmarłych w tym roku wybitnych osobistościach, ważnych dla naszego Szpitala: prof. dr hab. med. Romanie Szulcu

(wspominał dr Krzysztof Bieda), prof. zw. n. med. Aleksym Poniżyńskim (wspominał prof. dr hab. Marek Jemielity) i o. dr Karolu Meissnerze (wspominała dr Halina Bogusz).

Nie zabrakło również wręczenia wyróżnień Bono Servienti, które przyznawane są osobom niezwykłym, wybitnym w bardzo różnych wymiarach sprawowanej posługi w Szpitalu, jako wyraz docenienia wysiłków, podkreślenia szczególnie cennych wartości, wyjątkowości osiągnięć oraz szlachetnych postaw. W tym roku okolicznościowe medale otrzymali:

- dr Ewa Bączyk
- mgr Maria Jax-Dambek

- prof. dr hab. Stefan Grajek
- mgr Krystyna Piątkowska
- mgr Anna Ruszczak

Podczas Wieczoru zaprezentowany został również film, przedstawiający przekrojowo działalność kardiologiczną prowadzoną w naszym Szpitalu. Na zakończenie spotkania niezapomnianych wrażeń artystycznych dostarczył recital pt. „Trwaj, chwilo, trwaj” Elżbiety Adamiak z Zespołem.

Uroczystość poprowadził prof. dr hab. med. Wiesław Bryl oraz dr Anna Komosa.

Tekst i zdjęcia: Karolina Moszyńska

COP 23 w Bonn z udziałem Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego*

Uczestnicy zjazdu (fot. copyright Health Care Without Harm Europe)

„COP 23 Klimat i zdrowie – obrady okrągłego stołu” pod takim hasłem w dniach 9-10 listopada 2017 r. odbyły się warsztaty organizowane przez stowarzyszenie Health Care Without Harm (HCWH) Europe, w ramach odbywającego się w tym czasie w Bonn Szczytu Klimatycznego. W warsztatach miałam przyjemność uczestniczyć jako reprezentant jednego z dwóch szpitali z Polski – drugim reprezentantem był dr Dariusz Walkowiak reprezentujący Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi w Poznaniu.

W warsztatach organizowanych przez HCWH Europe uczestniczyli przedstawiciele ok. 20 szpitali z całej Europy, które zrzeszone są w organizacji działającej na rzecz zrównoważonego rozwoju i redukcji niekorzystnego zjawiska efektu cieplarnianego wywoływane przez sektor ochrony zdrowia poprzez podejmowanie działań zapobiegawczych oraz naprawczych w instytucjach ochrony zdrowia.

Trwające dwa dni obrady okrągłego stołu miały na celu dzielenia się dobrymi praktykami stosowanymi przez członków organizacji – szpitale członkowskie, zachęcenie szpitali do rozpoczęcia działań na rzecz stworzenia tzw. „zielonego” szpitala. Przedstawiciele szpitali m.in. z: Francji, Szwecji, Wlk. Brytanii, Niemiec, Holandii, Danii prezentowali podejmowane przez

szpitale oraz społeczności lokalne działania, które w realny sposób wpłynęły na zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery. W Szwecji – w regionie Skåne lokalne władze rozpoczęły współpracę z dostawcami wyrobów medycznych, dzięki czemu obniżona została ilość plastiku zużywanego do produkcji strzykawek, obniżono również udział niekorzystnych dla środowiska surowców wykorzystywanych do produkcji rękawiczek oraz jednorazowych fartuchów.

Podczas pobytu odbyliśmy wizyty w dwóch niemieckich szpitalach – LVR Klinik oraz Uniwersyteckim Szpitalu w Bonn. Oba szpitale to akademickie ośrodki – członkowie Stowarzyszenia, a swoimi działaniami wpisują się w podejmowane starania na rzecz obniżenia emisji gazów cieplarnianych do atmosfery. Wśród dobrych praktyk wskazywanych podczas wizyt studyjnych Dyrektor LVR Klinik zaprezentował znaczące osiągnięcia kierowanego przez siebie Szpitala na rzecz obniżenia emisji CO₂ do atmosfery – Szpital obniżył emisję gazów cieplarnianych w 2017 r. o 45% w stosunku do roku 1998 r. Zarówno podczas wizyty w LVR-Klinik oraz Szpitalu Uniwersyteckim w Bonn mieliśmy okazję zwiedzać kotłownię oraz kuchnię szpitali, w których znajdowały się „zielone” rozwiązania – pompy ciepła, przetwarzanie resztek jedzenia na energię, wykorzystanie kolektorów pary wodnej.

Organizacja, dzięki której odbyło się spotkanie – Health Care Without Harm (HCWH) Europe jest europejskim od-

Siła Wolontariatu

Dobrze funkcjonujący Wolontariat jest nieocenioną pomocą w szpitalnej codzienności – zarówno dla Pacjentów, jak i personelu medycznego.

fot. Anna Głowacka

30 września 2017 r. rozpoczęła się w naszym Szpitalu III Edycja Kursu dla Wolontariuszy Szpitalnych. Część teoretyczna obejmowała 40 godzin, natomiast praktyczna 12 godzin.

Każdy wolontariusz podejmujący pracę na naszych Oddziałach przechodzi uprzednio profesjonalne szkolenie, czerpiąc wiedzę od doświadczonych osób, które dzielą się swoimi umiejętnościami pozyskanymi w codziennej pracy z Pacjentami. Podczas szkolenia poruszane są aspekty, z którymi przyszły wolontariusz może się zetknąć w trakcie podejmowanej usługi. Są to między innymi:

- podmiotowość pacjenta i jego najbliższych jako najważniejszy, całościowy sposób prowadzenia procesu leczenia i opieki;
- wolontariusz jako wsparcie dla zespołu medycznego szpitala, pacjentów i ich rodzin;
- elementy regulujące pracę wolontariuszy – regulamin, kodeks, harmonogram;
- opieka pielęgnacyjna – trudności i zagrożenia;
- obawy wolontariusza;

- duchowe potrzeby chorych i ich rodzin oraz zespołu medycznego. Sens cierpienia. Ból duchowy, egzystencjalny.
- problemy psychologiczne chorych i ich rodzin.
- podstawy komunikacji interpersonalnej z pacjentami i rodzinami pacjentów. Komunikacja z zespołem medycznym. Zespół wypalenia. Radzenie sobie ze stresem;
- specyfika poszczególnych oddziałów i rola wolontariusza w zaspokajaniu potrzeb chorego;
- zagrożenia epidemiologiczne w pracy na oddziałach;
- szkolenie BHP.

Dzięki szczegółowemu początkowemu przybliżeniu charakteru dalszej pracy wolontariusze zyskują niezbędną wiedzę, pewność siebie i utwierdzenie w podjętej decyzji, co znacznie ułatwia im przyszłą posługę. Owocem podjętej pracy szkoleniowej jest prężnie działająca grupa osób, które nierzadko wiążą się z oddziałami na całe lata.

Karolina Moszyńska

działem globalnej organizacji non-profit działającej na rzecz zrównoważonego rozwoju, zrzeszającej szpitale, organizacje oraz instytucje działające w obszarze ochrony zdrowia, przedstawicieli zawodów medycznych, pracowników naukowych oraz lokalne społeczności. HCWH Europe zrzesza 84 członków z 26 europejskich krajów. Cele programowe organizacji HCWH skupione są w 8 głównych obszarach działalności szpitala: budynki, środki chemiczne, energia, pożywienie, leki, transport, odpady, woda. Dla każdej z tych dziedzin organizacja posiada rekomendacje dot. możliwych do podjęcia działań w zakresie ochrony środowiska. Obecnie jednym z projektów realizowanych przez organizację jest m.in. projekt obniżenia emisji gazów anestetycznych do środowiska. Obecny podczas warsztatów dr Tom Pierce z Royal College of Anaesthetists z Wlk. Brytanii stworzył dostępny dla lekarzy anestezyjologów

kalkulator pokazujący w jaki sposób w codziennej praktyce lekarz może wpłynąć na zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko.

Z danych organizacji wynika, iż wpływ sektora ochrony zdrowia na zanieczyszczenie środowiska jest ogromny – dla przykładu w Wlk. Brytanii instytucje rynku zdrowia odpowiedzialne są za 38% emitowanych niebezpiecznych gazów z sektora publicznego (w tym gazów odpowiedzialnych za występowanie efektu cieplarnianego).

Osobom zainteresowanym tematyką polecam stronę organizacji www.noharm-europe.org, na której znajduje się szereg darmowych raportów oraz przykładów dobrych praktyk w tym zakresie.

Agata Michalak

Trening czyni mistrza

W dniu 17 października 2017 r. w naszym obiekcie przy ul. Długiej mieliśmy okazję przeprowadzić ćwiczenia pt. „Ewakuacja pacjentów i personelu Szpitala w przypadku powstania zagrożenia”.

W symulacji brała udział jednostka bojowa Państwowej Straży Pożarnej (JRG 1), a pozorowana ewakuacja obejmowała Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Przeprowadzone działania wspierała formacja obrony cywilnej SKPP i Strażnicy Komendy Straży Miejskiej w Poznaniu.

Jednostki bojowe Państwowej Straży Pożarnej przybyły na miejsce po 5 minutach od wezwania. Po ich przybyciu przeprowadzono udaną próbę ewakuacji pacjenta (pozoranta) – w tym celu skorzystano z deski ewakuacyjnej, a transport odbył się przez okno przy użyciu drabiny ratowniczej.

Ponadto, personel medyczny Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii przeprowadził próbę ewakuacji pacjenta na łóżku z aparaturą, z wykorzystaniem wind. Wiele emocji wzbudziło również praktyczne szkolenie z zasad posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym.

Tekst i zdjęcia:
Karolina Moszyńska

Ewakuacja pacjenta za pomocą podnośnika

Hospicjum – drzewo życia

W listopadzie ukazała się książka Pani dr Haliny Bogusz pt. „Hospicjum – drzewo życia. Opieka paliatywno-hospicyjna w Poznaniu 1986-2004”. Praca została wyróżniona w X edycji konkursu im. Władysława Pobóg-Malinowskiego na „Najlepszy Debiut Historyczny Roku 2016” w zakresie historii najnowszej. Nagroda została przyznana przez Instytut Pamięci Narodowej we współpracy z Instytutem Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN.

Pani Doktor serdecznie gratuluje my!

„Przywrócenie życia umierającym – małego skrawka życia, który im pozostał – czy to nie jest właśnie zadanie hospicjum? Potem także przywrócenie życia ich rodzinom – nowego, zmienionego życia osieroconego przez śmierć, ale też życia w dniach umierania ich najbliższych. Hospicjum to zatem życie – przywracanie życia. Jego symbolem jest drzewo – wyrosłe na żywej glebie, z małego nasienia, rośnie, kwitnąc i owocując, aby stać

się drzewem twardym, dającym cień i schronienie i zachowującym w sobie ożywcze soki, które pozwalają mu ciągle na nowo odradzać się i ciągle na nowo przynosić owoc. Czy hospicjum jest drzewem życia? Trafiło na podatną glebę – społecznej go-

towości i chęci działania i ukorzenione zostało w tradycjach opieki nad chorymi i umierającymi. Wyrosło i wydało wielorakie, dobre owoce, a w jego cieniu znalazł wytchnienie niejeden wędrowiec, kierujący się ku swej ostatniej drodze. Drzewo to dało także zasiew dla innych. Teraz zdrewniał już jego giętki zrazu pień, ale żyje nadal – aby przywracać życie tym, którzy zdają się już go nie mieć.

Historia poznańskiego hospicyjnego drzewa życia, jego powstanie i pierwsze osiemnaście lat rozwoju jest tematem tej książki – będącej w przeważającej części tekstem mojej pracy doktorskiej, napisanej w Katedrze Nauk Medycznych Uniwersytetu im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.”

Fragment książki

Wystawa w Hospicjum

W Hospicjum Palium odbywa się wystawa prac autorstwa Pani Joanny Bobrzyk – absolwentki Wydziału Architektury Wnętrz i Wzornictwa Przemysłowego poznańskiego Uniwersytetu Artystycznego, wolonta-

riuszki z piętnastoletnim stażem, koordynatorki Szpitalnego Wolontariatu.

Wystawa została zorganizowana na Dzień Otwarty Hospicjum Palium. Potrwa do 10 grudnia br.

Bartosz Sobański

Obrazy na wystawie (fot. Marta Drag)

Obraz autorstwa Joanny Bobrzyk (fot. Marta Drag)

NASZA RADA SPOŁECZNA

Zgodnie z zapowiedzią z poprzedniego numeru *Nowin* kontynuujemy przybliżanie sylwetek Członków Rady Społecznej Szpitala.

Prof. dr hab. Henryk Mruk

Prof. zw. dr hab. Henryk Mruk studiował w latach 1966-1970 w ówczesnej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu. Pracę magisterską napisał pod kierunkiem prof. dr hab. Zbigniewa Czerwińskiego. W 1976 roku obronił pracę doktorską, przygotowaną pod kierunkiem prof. dr hab. Zdzisława Krasińskiego. W 1985 roku otrzymał tytuł dr hab., a w 1992 – tytuł profesora. Jest profesorem zwyczajnym na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu gdzie pracuje w Katedrze Zarządzania Międzynarodowego.

Zainteresowania badawcze koncentrowały się na metodach analizy rynku, badaniach zachowań nabywców oraz zagadnieniach konsumpcji. Wraz ze zmianami systemu społeczno-gospodarczego, pole badań poszerzyło się na tematykę marketingu, teorii wymiany, kreatywności oraz komunikacji marketingowej oraz badania zachowań konsumentów w aspektach wielokulturowych. Interesuje się także tematyką przywództwa oraz ekonomii behawioralnej.

Jest współautorem kilku wydań pracy zwartej z zakresu metodyki pisania prac

doktorskich. Przez wiele lat (2002-2012) uczestniczył w zespole oceniającym wnioski na granty badawcze, składane do KBN.

Opublikował ponad 900 pozycji zwartych i artykułowych. Wypromował ponad 400 magistrów oraz 36 doktorów. Jest cennym wykładowcą na wszystkich poziomach studiów, szczególnie na studiach podyplomowych oraz programach MBA. Prowadzone przez niego zajęcia cieszą się wielkim uznaniem z uwagi na umiejętność przekładania najnowszych wyników badań na rady praktyczne, dotyczące prowadzenia własnego biznesu przez przedsiębiorców. Ma wyjątkową zdolność łączenia wiedzy praktycznej, użytecznej dla firm, z poczuciem humoru.

Odbył staże naukowe na uniwersytetach w Atenach, Rzymie, Filadelfii, Atlancie oraz Nottingham. W 2013 roku uzyskał Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za podręcznik pt. „Marketing. Satysfakcja klienta i rozwój przedsiębiorstwa”, WN PWN, Warszawa 2012, a w 2014 roku nagrodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za współautorstwo „Encyklopedii Pszczelarskiej, PWRiL, Warszawa 2013.

Od 2002 do 2014 roku pracował na drugim etacie w Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu, na Wydziale Nauk o Zdrowiu, prowadząc tam zajęcia dydaktyczne, badania naukowe oraz prace doktorskie. Profesor jest członkiem kilku towarzystw naukowych, rad programowych kilku czasopism oraz przewodniczącym Kapituły *Acanthus Aureus* na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Posiada bogate kontakty z praktyką gospodarczą. Przez wiele lat zasiadał w radach nadzorczych firm: Jedynka, Astra, Delecta, Emax S.A.

W grudniu 2017 roku ukazała się praca pt. „Odpowiedzialność za zdrowie”, której jest współredaktorem oraz autorem rozdziału o własnej odpowiedzialności za zdrowie.

W życiu osobistym Pan Profesor jest spełnionym człowiekiem. Ma troje dzieci i siedmioro wnuków. Mieszka w Puszczykowie. Prócz ekonomii jego wielką pasją jest pszczelarstwo.

Nobel z ekonomii w 2017 roku

W dniu 16 października Komitet Noblowski ogłosił, że przyznał nagrodę banków szwedzkich imieniem Alfreda Nobla, za osiągnięcia w dziedzinie ekonomii, prof. Richardowi Thalerowi za badania w sferze ekonomii behawioralnej.

Współpracownik starszego od siebie o 19 lat Daniela Kahnemana, także laureata tej nagrody z 2002 roku, przyczynił się do objaśnienia rzeczywistych a nie deklarowanych czynników wpływających na decyzje konsumentów. Wykazał, że to nie rozum a emocje mają decydujący wpływ na zachowania ludzi. Jego zasługi są jednak trudne do przecenienia, bowiem pozwalają na wspomaganie decyzji konsumentów i pacjentów, aby prowadziły one dla podnoszenia jakości ich życia, dla dokonywania właściwych

wyborów. Thaler jest autorem koncepcji „architekta wyboru” oraz terminu „konta mentalne”. Ludzie mają spory kłopot z podejmowaniem racjonalnych decyzji.

Wnioski z obszaru ekonomii behawioralnej pomagają wpływać na decyzje ludzi. Jeśli gospodarz przyjęcia postawi na stole przekąski z warzyw i owoców, to decyzje gości będą inne niż w sytuacji, gdyby na stole położył słone orzeszki, chipsy i napoje słodzone. A zatem ułożenie produktów przez gospodarza – czyli w koncepcji Thaler, architekta wyboru – wpłynie na podejmowane decyzje dotyczące przekąsek. Wiedząc, że ludzie nie mają tak silnej woli jak sądzą, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych proponuje wypłatę specjalnej premii za vitalność.

Pacjent, jeśli regularnie ćwiczy, właściwie się odżywia, nie pali, nie zażywa

narkotyków (jest to sprawdzane za pomocą analizy włosa), otrzymuje raz np. na pół roku premię w postaci zwrotu części składki. Natomiast w odniesieniu do tzw. kont mentalnych, ludzie mogą dobrowolnie podpisać umowę o przekazywaniu co miesiąc ustalonej kwoty na dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne, emeryturę, wakacje itp. Mało jest ludzi, którzy potrafią otrzymać wynagrodzenie podzielić na zaspokojenie potrzeb bieżących oraz tych, które będą w drugiej połowie życia (emerytura, usługi medyczne).

Thaler proponuje tworzenie systemów zachęt dla ludzi, aby podejmowane przez nich decyzje dobrze im służyły w zarządzaniu własnym życiem, zdrowiem i energią. Więcej o koncepcjach Thaler można przeczytać w wydanej w Polsce jego pracy – Thaler R. Sunstein C., *Impuls. Jak podejmować właściwe decyzje dotyczące zdrowia, dobrobytu i szczęścia*, Zysk i S-ka, Poznań 2012.

Prof. dr hab. Henryk Mruk
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Prof. Miguel Valderrábano podczas wykładu wygłoszonego w ramach wizyty w naszym Szpitalu

Ablacyjne sukcesy

W dniach 10 i 11 października 2017 w Pracowni Elektrofizjologii Serca Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego* UM w Poznaniu przeprowadzony został u 3 kolejnych pacjentów unikatowy na polską skalę zabieg żyłnej ablacji alkoholowej komorowej arytmii serca.

Zespół pracowni Elektrofizjologii Serca podczas pięcioletniego zabiegu ablacji (od lewej: Ewa Nowakowska, Anna Stefaniak, dr Wojciech Seniuk, dr Adrian Gwizdała, prof. Krzysztof Błaszyk)

Zabieg ten jest nowatorską alternatywą terapeutyczną dla wyselekcjonowanej grupy pacjentów z uporczywą arytmia komorową, oporną na dotychczasowe leczenie. Polega on na wytworzeniu ograniczonej blizny łącznotkankowej w miejscu powstawania arytmii poprzez wprowadzenie przez naczynia żyłne do lewej komory serca wysokoprocetowego alkoholu etylowego. Ta inwazyjna metoda nie wymaga otwarcia klatki piersiowej i operacji na otwartym sercu, co znacząco wpływa na szybką rekonwalescencję pacjentów, a poprawa stanu ich zdrowia zauważalna jest niemal od razu. Zabieg ablacji alkoholowej zapobiega rozwojowi kardiomiopatii doprowadzającej do niewydolności serca. Ponadto u jednego pacjenta z migotaniem przedsionków, wg podobnej zasady wykonano także żylną ablację alkoholową (w obrębie żyły Marshalla) w celu uzupełnienia wcześniej wykonanego zabiegu izolacji żył płucnych. Zespół elektrofizjologów I Kliniki Kardiologii UM w Poznaniu pod kierownictwem prof. dr hab. med. Krzysztofa Błaszyka,

przeprowadził zabieg z uczestnictwem światowej sławy specjalisty z zakresu elektrofizjologii serca, prof. Miguela Valderrábano z Methodist DeBakey Heart & Vascular Center w Houston (Texas, USA). Profesor Valderrábano jest uznanym międzynarodowym ekspertem w zakresie tej innowacyjnej metody leczenia arytmii komorowej.

Pracownia Elektrofizjologii Serca działa w Szpitalu Klinicznym *Przemienienia Pańskiego* UM w Poznaniu od 1997. W dniu 6 listopada 2017 r. wykonano w niej „jubileuszowy” pięcioletni zabieg ablacji.

Karolina Moszyńska

Poradnia Geriatryczna z Certyfikatem!

Miło nam poinformować, iż Poradnia Geriatryczna mieszcząca się przy os. Rusa 55 zdobyła Certyfikat Miejsce Przyjazne Seniorom przyznawany przez Centrum Inicjatyw Senioralnych. Tym samym znalazła się w gronie 11 placówek z Poznania z zakresu zdrowia i opieki, które uzyskały ten tytuł.

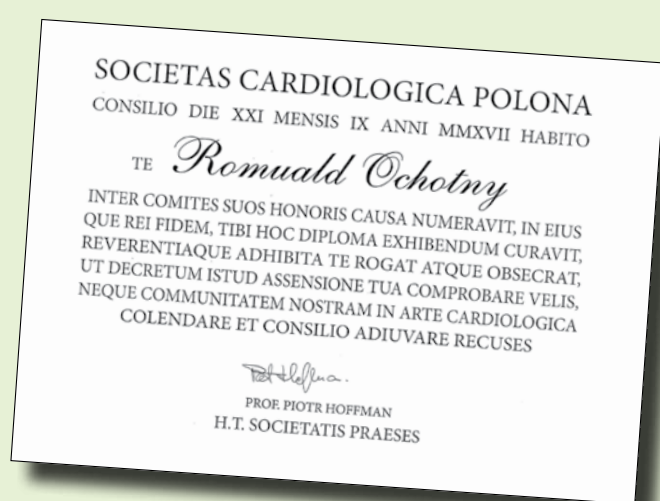
Przyznanie tytułu przez kapitułę konkursową poprzedził proces weryfikacji wniosku oraz pisemnych

rekomendacji od pacjentów Poradni oraz wizytacja Poradni przez członka Miejskiej Rady Seniorów p. Aldony Anastasow oraz przedstawiciela CIS p. Anny Kubiak.

Dzięki zaangażowaniu całego Zespołu Poradni z p. prof. Katarzyną Wiercrowską-Tobis na czele udało się uzyskać Certyfikat. Oficjalne nadanie Certyfikatu odbędzie się w październiku 2018 r. podczas kolejnych już obchodów Senioralnych w naszym mieście.

Agata Michalak

Profesor Romuald Ochotny Członkiem Honorowym PTK

Z przyjemnością informujemy, że w dniu 21.09.2017, w trakcie inauguracji XXI Międzynarodowego Kongresu PTK uroczysto wręczono, prof. dr hab. n. med. Romualdowi Ochotnemu tytuł Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego.

Profesor Ochotny jest członkiem Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego nieprzerwanie od 1986 roku. W okresie minionych 31 lat aktywnie działał w różnych strukturach Towarzystwa, w tym: jako Członek Zarządu Głównego PTK (1986-1989 – Sekretarz; 2009-2011 i 2011-2013 – Skarbnik), Członek Komisji Rewizyjnej (1989-1992; 1999-2001; 2001-2004; 2015-2017), Członek Komisji Nagród (1996-1999) i Członek Komisji Grantów (2015-2017). Był Przewodniczącym Oddziału Poznańskiego PTK (2009-2011) i Przewodniczącym Sekcji Elektrokardiologii Nieinwazyjnej i Telemedycyny PTK (jako Zastępca Przewodniczącego – 1999-2002 i Przewodniczący – 2002-2004 oraz 2007-2009). Jako przedstawiciel Sekcji Elektrokardiologii Nieinwazyjnej i Telemedycyny był członkiem zarządu ISHNE (International Society for Holter and Noninvasive

Elektrokardiologii) jako Governor for Poland (2005-2009).

Bardzo ważną działalnością na rzecz Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego był udział w organizacji Kongresów Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, początkowo jako Sekretarz Komitetu Organizacyjnego, następnie Zastępca Przewodniczącego. Profesor Ochotny był Przewodniczącym Komitetu Orga-

nizacyjnego aż 6 Kongresów PTK (lata: 2008; 2009; 2010; 2012; 2014; 2016), co stanowi swoisty rekord i ewenement w historii PTK.

Profesor Ochotny posiada specjalizację z zakresu chorób wewnętrznych II°, kardiologii II° oraz farmakologii klinicznej II°. Uzyskał Certyfikat Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego z zakresu badań holterowskich. W roku 2003 uzyskał tytuł profesora medycyny oraz tytuł Kardiologa Europejskiego (European Cardiologist). Od 2005 jest Członkiem Wyróżnionym Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego (Fellow European Society of Cardiology).

Profesor Ochotny jest drugą osobą z naszego środowiska, która otrzymała to zaszczytne wyróżnienie. Poprzednio, w roku 2010 roku otrzymał je prof. Andrzej Cieśliński. W tym roku tytułem Członka Honorowego PTK wyróżniono także: prof. Gregory'ego Lipa (Wielka Brytania) i prof. Jerzego Sadowskiego (Kraków).

Serdecznie gratulujemy profesorowi Romualdowi Ochotnemu.

dr hab. n. med. Przemysław Mitkowski,
prof. nadzw. UMP

Elektroniczna pomocna dłoń

Projekt ENRICHME (Enabling Robot and assisted living environment for Independent Care and Health Monitoring of the Elderly – Analiza potrzeb osób starszych w kontekście możliwości zastosowania robotów pomagających im funkcjonować samodzielnie w domu) realizowany w ramach Europejskiego Programu Ramowego w zakresie Badań Naukowych i Innowacji (Horyzont 2020).

Projekt realizują Pracownicy Pracowni Geriatrii Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej, Pracowni Neuropsychobiologii Katedry Psychiatrii oraz Pracownia Terapii Zajęciowej Katedry Geriatrii i Gerontologii. Kierownikiem Naukowym Projektu jest Pani Profesor Katarzyna Wieczorowska-Tobis. Uniwersytet, jako jeden z partnerów projektu otrzymał dwa roboty Tiago, które przeszły odpowiednie testy, m.in. w pomieszczeniu imitującym warunki domowe. Roboty zostały już dostarczone do Pacjentów.

Bartosz Sobański

Na zdjęciu od lewej: mgr Joanna Piasek, prof. Katarzyna Wieczorowska-Tobis, dr Sylwia Kropińska (fot. dr Sławomir Tobis)

Rok 2018

z Diagnostyką Laboratoryjną

Koniec roku to moment, w którym przygotowany został kolejny – dwunasty już – kalendarz Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego*. Tym razem przybliżamy w nim tematykę diagnostyki laboratoryjnej zarówno w aspekcie informacyjnym, jak i dydaktycznym.

Tegoroczny kalendarz ma wyjątkową formę. W trakcie sesji zdjęciowych w 9 jednostkach laboratoryjnych zrobione zostały zdjęcia naszym Pracownikom podczas codziennych obowiązków. Każda procedura, sprzęt, czy preparat uwzględniony na zdjęciach został opatrzone stosownym opisem, aby przybliżyć odbiorcom szerokie spektrum możliwości oferowanych przez poszczególne jednostki.

Jesteśmy dumni z wszechstronnej i kompleksowej działalności naszych medycznych laboratoriów diagnostycznych, szczególnie w skali regionu, a nawet i kraju.

Dziękujemy za współdziałanie, okazane zaangażowanie i wkład pracy wszystkim, którzy przyczynili się do powstania kalendarza. Mamy nadzieję, że przez kolejne 12 miesięcy nadchodzącego roku kalendarz będzie miłym akcentem przypominającym o ważnej roli diagnostyki laboratoryjnej w codziennej działalności Szpitala.

Karolina Moszyńska

Nasz kalendarz – realizacja LUCKYYOU Interactive sp. z o.o. (fot. Izabela Cienkus)

Łukasz Turkowiak (Studio Fuego) podczas sesji zdjęciowych (fot. Karolina Moszyńska)

W dniu 27 października 2017 roku prof. Janina Markowska, Prezes Stowarzyszenia Do Walki z Chorobą Nowotworową przekazuje retraktory dla Bloku Operacyjnego Oddziału Onkologii Ginekologicznej przy ul. Szamarzewskiego

Fot. Hanna Roloff

Wykłady otwarte w ramach akcji Senioralni!

W dniach 10 oraz 12 października 2017 r. w Centrum Naukowo-Dydaktycznym UM w ramach obchodów miesiąca Senioralnych organizowanego przez Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu odbyły się wykłady otwarte prowadzone przez Kierownika Poradni Geriatrycznej Szpitala panią prof. Katarzynę Wieczorowską-Tobis.

Tematyka wykładów: „Leki – kiedy więcej znaczy gorzej?” oraz „Zaburzenia pamięci, co warto wiedzieć?” przyciągnęła sporą grupę seniorów. Podczas wykładu dotyczącego leków, w którym miałam przyjemność uczestniczyć Pani prof. Wieczorowska-Tobis zwracała uwagę na brak świadomości społeczeństwa, iż suplementy diety, które pacjenci mogą kupić bez recepty – jako tzw. leki OTC – mogą mieć silny, negatywny wpływ na funkcjonowanie organizmu. Reakcja organizmu osoby starszej może być jeszcze silniejsza z uwagi na możliwość wchodzenia leków OTC w reakcje z innymi już przyjmowanymi przez te osoby lekami. Wykład prowadzony przez Panią Profesor zakończyła żywa 30 minutowa dyskusja.

Agata Michalak

Pani prof. Katarzyna Wieczorowska-Tobis podczas wykładu (fot. Agata Michalak)

Pani prof. Katarzyna Wieczorowska-Tobis (fot. Agata Michalak)

REDAKCJA

REDAKCJA
ul. Długa 1/2, 61-848 Poznań
tel. 61 854 91 21, fax 61 852 94 72
szpital@skpp.edu.pl

Zespół redakcyjny:
Szczepan Cofta,
Agata Michalak, Karolina
Moszyńska, Bartosz Sobański
(redaktor prowadzący)

Wydawca:
Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Mar-
cinkowskiego w Poznaniu, Stowarzyszenie
Bono Serviamus, Wydawnictwo Kontekst

Sekcja Marketingu i Konferencji:
Karolina Moszyńska
karolina.moszynska@skpp.edu.pl
tel. 61 854 92 18

Realizacja:
Wydawnictwo Kontekst
www.wkn.com.pl • kontekst2@o2.pl

Druk: POSITIV

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadsyłanych tekstów i nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam.

Akcja „Halo, tu serce!” doceniona

Podczas dorocznego szczytu Heart Failure Association, który odbył się w Krakowie, Sekcja Niewydolności Serca Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego działająca w naszym Szpitalu została nagrodzona za propagowanie wiedzy o niewydolności serca w roku 2017.

Zostaliśmy uhonorowani za akcję Halo tu serce! zorganizowaną z udziałem naszego Szpitala w dniu 3 czerwca nad Maltą w Poznaniu. Spośród 31 wydarzeń zgłoszonych z całego świata wybrano 6 najlepszych. W gronie zwycięzców znaleźliśmy się wraz z Włochami, Niemcami, Belgią, Turcją i Białorusią.

Karolina Moszyńska

Przedstawiciele zwyciężczych krajów od lewej Polska, Włochy, Turcja, Białoruś, Belgia, Niemcy.

195 lat: Od Instytutu dla Chorych po Szpital Kliniczny

(dokończenie ze str. 3)

Niezwykłe zaangażowany w utworzenie był zarówno Naczelnny Prezes Wielkiego Księstwa Poznańskiego, Joseph von Zerboni di Sposetti, jak i arcybiskup gnieźnieński i poznański, ks. Tymoteusz Gorzeński. Taka niezwykła w sumie – jak na czasy rozbiorów – sytuacja powstała dzięki życzliwości króla pruskiego, Fryderyka Wilhelma III oraz księżnej Luisy Radziwiłłowej.

Siostry przygotowały pomieszczenia dla chorych oraz przygotowały budżet na pierwszy rok działalności. Wzorowano się na macierzystym warszawskim szpitalu św. Kazimierza. Szpital – jak na ówczesne czasy – sprawiał godne wrażenie. Składał się z niemalże sześćdziesięciu łóżek

usytuowanych w dwóch dużych salach, także z czterech separarek. Początkowo przewidywano dwa etaty lekarskie (doktora i chirurga), duchownego, pisarza, czterech służących mężczyzn oraz pięć kobiet, jednego furtiana. Bez odrębnej zapłaty – poza zapewnieniem utrzymania – pracowało wówczas osiem siostr.

Mieszkańcy Poznania wzbogacili się o nowoczesny szpital, na wzór zachodnich Hotel – Dieu.

Od tego czasu przeminęło co najmniej osiem pokoleń pracujących w naszych – sukcesywnie rozbudowywanych i przeobrażanych – murach. Szpital powstał, by służyć życiu i zdrowiu. Diagnostować i leczyć. Pod-

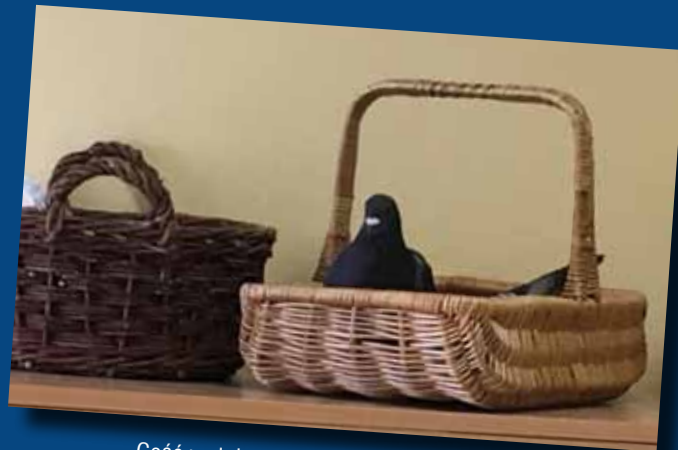
trzymywać na ciele i duchu, pocieszać. To jest jego istotą.

Każdy z jubileuszy jest okazją do refleksji, na ile optymalnie włączamy się w łańcuch pokoleń służących dobru dzięki okazji, jaką jest wypełnianie posługi w tak zaszczytnym Szpitalu. Takiej refleksji sprzyja też czas Bożego Narodzenia oraz rozpoczynania Nowego Roku, który oby przyniósł nam dobro i wypełnienie naszych życiowych i szpitalnych ról.

Zachowując tradycję staramy się – z całym impetem – tworzyć w szpitalu klinicznym nowoczesną medyczną rzeczywistość. Na miarę naszych czasów. Z zapałem i rozmachem, ale będąc także świadomi naszych ograniczeń.

Świąteczny czas na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej przy ul. Szamarzewskiego

Gość w dyżurce pielęgniarek na Oddziale G
fot. prof. Ewa Straburzyńska-Migaj

Nadchodzi zima – drzewko przy Hospicjum Palium
(fot. Agata Michalak)

Pacjent naszego Szpitala (fot. SC)

Szuflada jednego z Pacjentów
(fot. SC)

PODPATRZONE W OBIEKTYWIE

Szczęśliwi (?) Współpracownicy (fot. S.C.)